

Elektronické dokumenty v soukromoprávní praxi

Masarykova univerzita
Právnická fakulta
Pracovní skupina pro právo a
informační technologie

JUDr. Radim Polčák, Ph.D.
radim.polcak@law.muni.cz

www.law.muni.cz
ICQ: 217-486-919

Elektronické dokumenty - související otázky

- základní pojmy (legislativa, praxe)
- podstatné náležitosti dokumentu
- elektronické podepisování
- námitky pravosti a pravdivosti
- doručování
- konverze

Projevení vůle písmem

Znaky: text, trvalost, formální určitost (ověřitelnost)

Podmínka perfekce - podpis (souvislost mezi vůlí a textem) - obyčej!

Dokument - ucelená textová informace

Listina - papírový dokument

Caveat - právo pro některé úkony určuje listinnou formu

Písemná forma, písemnost - zákon č. 40/1964 Sb.

(3) Písemný právní úkon je platný, je-li podepsán jednající osobou; činí-li právní úkon více osob, nemusí být jejich podpisy na téže listině, ledaže právní předpis stanoví jinak. Podpis **může být nahrazen mechanickými prostředky v případech, kdy je to obvyklé**. Je-li právní úkon učiněn elektronickými prostředky, může být podepsán elektronicky podle zvláštních předpisů.

(4) Písemná forma je zachována, je-li právní úkon učiněn telegraficky, dálnopisem nebo elektronickými prostředky, jež umožňují zachycení obsahu právního úkonu a určení osoby, která právní úkon učinila.

Písemná forma, písemnost

Písemná forma právního úkonu předpokládá existenci dvou náležitostí, a to písemnosti a podpisu. Písemnost spočívá v tom, že projev vůle (právní úkon) jednajícího subjektu zahrnuje všechny podstatné náležitosti zachycené v písemném textu listiny. Písemný projev musí být zároveň podepsán, tj. je platný až po podpisu jednající osoby. Smlouva, která musí být písemná, avšak nebyla jejími účastníky podepsána, nemůže vyvolat ani zamýšlené právní následky (srov. Švestka, Spáčil, Škárová, Hulmák a kol. Občanský zákoník, komentář, C. H. Beck, Praha, 1. vydání, 2008, str. 382-383).

např. 30 Cdo 1230/2007

Praxe - podpis (Zákon č. 227/2000 Sb.) § 2

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) elektronickým podpisem údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené a které slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě
- b) zaručeným elektronickým podpisem elektronický podpis, který splňuje následující požadavky
1. je jednoznačně spojen s podepisující osobou,
 2. umožňuje identifikaci podepisující osoby ve vztahu k datové zprávě,
 3. byl vytvořen a připojen k datové zprávě pomocí prostředků, které podepisující osoba může udržet pod svou výhradní kontrolou,
 4. je k datové zprávě, ke které se vztahuje, připojen takovým způsobem, že je možno zjistit jakoukoliv následnou změnu dat

Praxe elektronických dokumentů - námítky

U soukromých listin je třeba rozeznávat jejich pravost (tedy skutečnost, že soukromá listina pochází od toho, kdo je v ní uveden jako vystavitel), a správnost (pravdivost). Popírá-li vystavitel pravost listiny, leží důkazní břemeno ohledně pravosti na tom účastníkovi, který ze skutečností v listině uvedených pro sebe vyvozuje příznivé právní důsledky.

22 Cdo 617/99

[Je]-li pravdivost soukromé listiny předložené k důkazu popřena, vyzve soud podle toho, o jakou soukromou listinu jde, toho, kdo pravdivost popírá, aby uvedl, proč pravdivost popírá a nabídl ke svému tvrzení důkazy

22 Cdo 2670/98

Praxe elektronických dokumentů - námitky - doručení

[Ž]alovaný [má] povinnost prokázat, že předmětná zásilka (...) došla do dispoziční sféry adresáta (žalobce). K prokázání této skutečnosti krajský soud v odvolacím řízení správně uložil žalovanému, aby předložil doklad doručující pošty o doručení předmětné zásilky. Protože takovýto důkaz však již byl pro žalovaného objektivně nedostupný (...) bylo ve smyslu ust. § 120 odst. 3, věta první o.s.ř. třeba provést ještě další důkazy, i když je účastníci nenavrhli (např. důkaz doručnou knihou o zásilkách, jež byly žalobci doručeny v rozhodné době), neboť v dané věci se jednalo právě o takový případ, kdy potřeba jejich provedení ke zjištění skutkového stavu věci vyšla v řízení najevo; za tímto účelem měl soud žalobce vyzvat k předložení např. zmíněného důkazu, případně měl provést i jiné v úvahu přicházející důkazy. Samotné tvrzení žalobce, že dopis žalovaného (...) nemá ve své evidenci založen, totiž nevyklučuje, že v roce 1993 mu byl poštou doručen, navíc, když byl, jak ze skutkových zjištění vyplynulo, adresován správně (úplná adresa), a závada v doručení nebyla zjištěna.

25 Cdo 924/2001

další právní otázky

Uchovávání elektronických dokumentů

Soukromoprávní / veřejnoprávní - analogie (?)

Prokazování dokumenty on-line

Prokazování v zahraničí

Dynamické dokumenty

Převod forem mimo konverzi

Dokumenty v procesech